

Bijlagen Regeling geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg NR/REG-2214d

Bijlage 4 – Zorgvraagtyperingsinstrument fz

Gegevens zorgvraag fz (e1 t/m e4)

e1. Recidiverisico (waardes: 1-5)

Het risico bepaalt voor het grootste gedeelte de benodigde zorg. De hoogte van het risico geeft een belangrijke indicatie voor de intensiteit van de zorg. Is het risico laag, terwijl er wel sprake is van psychische klachten, dan kan betrokkene worden doorverwezen naar de ggz. Is het risico hoger, dan vraagt deze mogelijk de intensiteit van forensische behandeling van poliklinisch tot aan een klinische behandeling in de TBS. De keuze van het risicotaxatie-instrument is vrij, maar de uitkomstmogelijkheden zijn uniform. Elke forensische patiënt wordt ingedeeld naar een risicocategorie en met een score van 1-5. De omschrijving van de risicocategorieën is als volgt:

Level	Risicocategorie	Omschrijving
1	Laag	Weinig tot geen identificeerbare criminogene of niet-criminogene behoeften. Pro-sociaal persoon, zijn risico op recidive is vergelijkbaar met de kans dat een willekeurig persoon voor het eerst een delict zal begaan.
2	Beneden-gemiddeld	Er zijn wat dynamische risicofactoren, meer kans op recidive dan dat een willekeurig persoon 'first offender' zal worden, maar heeft een kans die lager is dan de gemiddelde pleger.
3	Gemiddeld	Dynamische risicofactoren zijn duidelijk aanwezig, de scores op de risicotaxatie-instrumenten bevinden zich midden in de normaalverdeling, gemiddeld risicoprofiel.
4	Boven-gemiddeld	Chronische problemen op het gebied van de dynamische risicofactoren.
5	Hoog	Vrijwel zeker recidive in de toekomst.

e2. Ernst van het delict(gedrag) (waardes: minder ernstig, ernstig, zeer ernstig)

De ernst van het (mogelijke) delictgedrag is van belang: voor een hoog risico op winkeldiefstal hoeft geen TBS te worden ingezet, maar voor een matig risico op verkrachting misschien wel. Het is daarom belangrijk om de ernst van de criminele geschiedenis van de dader mee te indexeren. Deze waardering wordt niet louter bepaald door wettelijke labels (delictkwalificaties), maar ook door informatie over het slachtoffer (bijv. kind of volwassene), context van het delict en maatschappelijke gevoeligheid. De moord op een kind komt bijvoorbeeld misschien minder vaak voor, maar heeft wel een hoge maatschappelijke gevoeligheid. De ernst van delictgedrag wordt in drie categorieën ondergebracht: minder ernstig, ernstig, zeer ernstig. Het verkorte Cormier-Lang systeem voor geweldsdelicten zal hierbij worden ingezet.

e3. Exceptionele responsiviteit (waardes: nee, ja)

Naast het risico en ernst van het delictgedrag moet ook worden vastgesteld of er vertraging/verzwarende factoren zijn voor de forensische zorg. Hierbij gaat het om de verwachte responsiviteit op behandeling. Het responsiviteitsprincipe schrijft voor dat de wijze van behandelen moet aansluiten bij onder andere de motivatie, intellectuele capaciteiten, leerstijl en psychosociale problematiek van de patiënt en moet voldoen aan algemene behandelkenmerken, zoals een goede therapeutische werkrelatie en behandelomgeving. Deze factoren kunnen invloed hebben op de intensiteit en duur van de benodigde behandeling.

Als de behandeling hierop aansluit, dan kan recidivevermindering worden bewerkstelligd.

De exceptionele responsiviteit wordt in twee categorieën ondergebracht:

- nee (d.w.z. niet meer dan de gebruikelijke problemen worden verwacht) of;
- ja (d.w.z. extreem lage responsiviteit).

Normale responsiviteitsproblemen hebben geen invloed op het uiteindelijke risiconiveau, terwijl verwachte exceptionele responsiviteitsproblemen ertoe kunnen leiden dat de eindcategorie met 1 omhoog gaat.

e4. Zorgvraagtypecode (waardes: 0 t/m 7)

De drie gegevens 'Recidiverisico', 'Ernst van het delict(gedrag)' en 'Exceptionele responsiviteit' leiden naar een zorgvraagtypecode conform de volgende tabel:

Recidiverisico	Ernst van het delict(gedrag)	Exceptionele Responsiviteit	Zorgvraag typecode
I: Laag	Minder ernstig	Nee	0
		Ja	1
	Ernstig	Nee	1
		Ja	2
	Zeer ernstig	Nee	2
		Ja	3
II: Beneden-gemiddeld	Minder ernstig	Nee	1
		Ja	2
	Ernstig	Nee	2
		Ja	3
	Zeer ernstig	Nee	3
		Ja	4
III: Gemiddeld	Minder ernstig	Nee	2
		Ja	3
	Ernstig	Nee	3
		Ja	4
	Zeer ernstig	Nee	4
		Ja	5
IV: Boven-gemiddeld	Minder ernstig	Nee	3
		Ja	4
	Ernstig	Nee	4
		Ja	5
	Zeer ernstig	Nee	5
		Ja	6
V: Hoog	Minder ernstig	Nee	4
		Ja	5
	Ernstig	Nee	5
		Ja	6
	Zeer ernstig	Nee	6
		Ja	7

Verwijzing

De prestatie-indicatoren forensische psychiatrie is een set van een beperkt aantal indicatoren waarmee wordt beoogd de kwaliteit van de forensische zorg inzichtelijk te maken. Meer informatie hierover staat op: <https://www.forensischezorg.nl/beleid/prestatie-indicatoren-forensische-psychiatrie>.